Školski dani / Sjećanja / NGC 147

Bulaja, Lea

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:215:067942

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Repository / Repozitorij:

Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb

Akademija likovnih umjetnosti

Sveučilišta u Zagrebu

Nastavnički odsjek

Lea Bulaja

ŠKOLSKI DANI / SJEĆANJA / NGC 147

ZAVRŠNI RAD

PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ LIKOVNA KULTURA

Zagreb, 2020./2021.

Kolegij: Grafika, Slikanje, Kiparstvo

Mentori/profesori iz glavnih umjetničkih predmeta:

doc.dr.art Igor Čabraja

doc.dr.art. Snježana Ban

doc.dr.art. Ivan Fijolić

ŠKOLSKI DANI / SJEĆANJA / NGC 147

SAŽETAK

Svi ljudi imaju svoju priču, koja se može ispričati na različite načine. U ovom radu sam htjela spojiti portret s naracijom. Oblik crtančice je došao iz razmišljanja kako ukomponirati sliku i tekst da najbolje prikažu taj spoj. Nostalgično sjećanje na školske dana, učenje pisanja i stvaranje novih prijateljstva je služilo kao inspiracija za ovu seriju radova. Pogreške nastale tijekom rada su doprinijele karakteru, pojačavajući osjećaj davnih „Školskih dana“.

Sjećanja koja su pred iščezavanjem. Uvijek sam se pitala koliko su točna moja sjećanja i koliko fotografije prikazuju istinu. U radu sam spajala fotografije iz djetinjstva s pejzažima i tekstom. Tekst je došao prirodno, kao misli ili pjesme tijekom samog procesa izrade rada. Htjela sam uhvatiti nostalgični, nestajući osjećaj te sam to postigla lazurnim premazima i skidanjem boje. Skicoznost i plošnost rada je namjerna, kako su naša sjećanja nejasna tako su i motivi u mojem radu.

U kiparskom radu se bavim pitanjem samog materijala. Koliko je izdržljiv, koliko ga dugo mogu koristiti dok mi ne izmaknu sve ideje. Ideja svemira je došla iz same ideje nečeg čudnovatog i novog. Mjesto u kojem se rade eksperimenti i istraživanja. Nakon pomnog razmišljanja uvidjela sam da spajajući više naizgled nepovezanih radova mogu realizirati taj koncept u cijelosti.

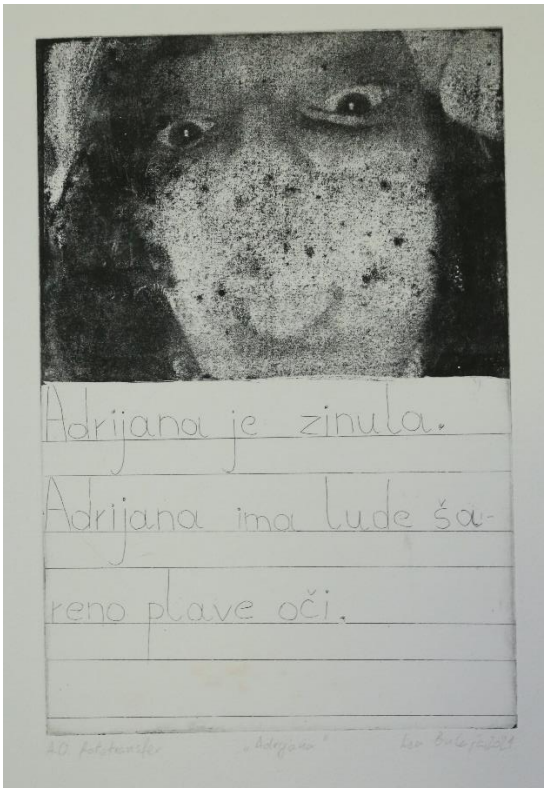
ŠKOLSKI DANI

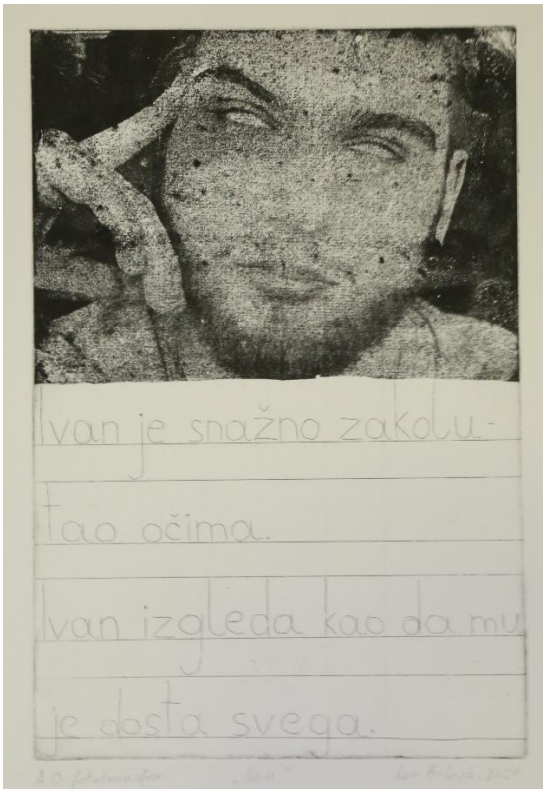
Ključne riječi: kolege(prijatelji)/škola/fototransfer/vrijeme/odrastanje/tekst

Kako portretirati ljude oko sebe, a opet ukomponirati naraciju u rad? Kombinacija slike i teksta u najširem smislu, oduvijek me je intrigirala kao forma. Tijekom odrastanja, naklonjenost pisanoj riječi zamijenila sam likovnim izražavanjem, da bi me u zadnje vrijeme zaintrigirala kombinacija tih elemenata. O portretu kroz povijest već je puno toga rečeno, no i danas je aktualan i zanimljiv, prvenstveno zbog činjenice da su ljudi interesantni po svojoj prirodi i često imaju puno toga za reći. Moj odnos prema portretu vremenom se mijenjao, a najveća promjena desila se na početku studija. Prije sam portretiranje promatrala kao objekte i sredstvo za učenje, da bih u zadnje vrijeme shvatila da su modeli, osim puke forme koju prenosimo na papir, platno, matricu i slično, osobe sa svim svojim vrlinama, manama, ambicijama, strahovima, svjetonazorima, stavovima, itd., itd… Ideja za rad počela je iz samog jednostavnog linearnog crteža mojih prijateljica izvedenog u bakropisu sa smiješnim opisom napisanim „dječjim“ i školskim rukopisom.

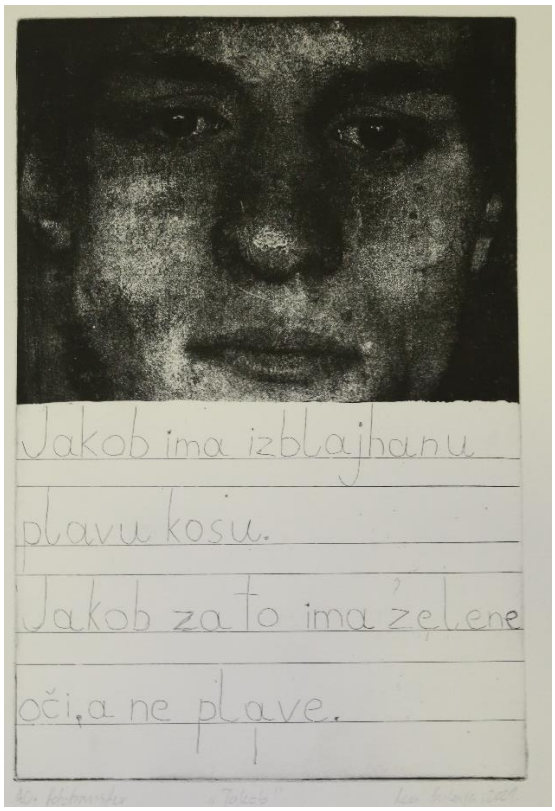
Koristila sam format crtančice zbog već predisponiranog prostora za crtež i tekst. Sam tekst je jednostavno opisivanje subjekta na fizičkoj bazi - nešto što bi i dijete samo primijetilo. Motiv očiju se provlači kroz cijeli rad, ne samo zato što su oči kao duša čovjeka već i zato što su se gledanjem velikog broja fotografija nizale one s istom bojom očiju - smeđom. Tek kad su se pojavile one s različitom bojom očiju postalo je zanimljivo pisati i o tome. Fotografije sam koristila zato što sam ih već ionako precrtavala – za referencu. Ljudi su mi slali fotografije, te je već i način kako su se fotografirali odavao njihov karakter. Te fotografija, nešto odraslo i odvažno nasuprot tekstu koji je naivan i dječji je bio savršen kontrast prošlosti i sadašnjosti.

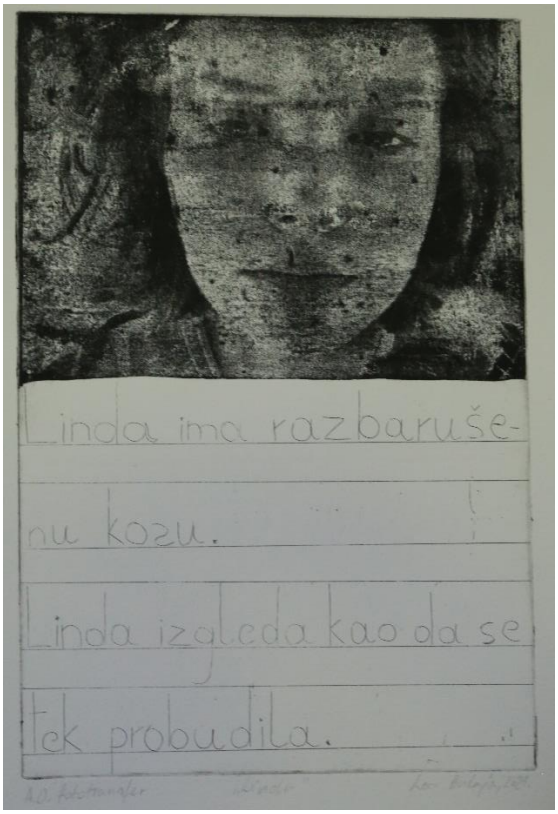
Radovi imaju i nesavršenosti nastale tokom procesa fototransfera – male ogrebotine i mrlje, koje čine da fotografije imaju stari i uništen izgled, kao da već godinama stoje u tim crtančicama. Njih nisam očekivala, ali kad su se stvorile tokom procesa rada, nisu uopće smetale. Tehnika fototransfera je došla na prijedlog profesora, a meni se činila vrlo zanimljiva i nikad je prije nisam koristila, tako da je to bio idealan način da naučim još nešto. Sam proces izrade matrica je bio interesantan. Asocirao me na proces razvijanja fotografija koji smo učili u srednjoj školi.

„Adrijana“, „Ivan“, 2021., fototransfer, 29,7 × 42 cm

„Jakob“, „Linda“, 2021., fototransfer, 29,7 × 42 cm

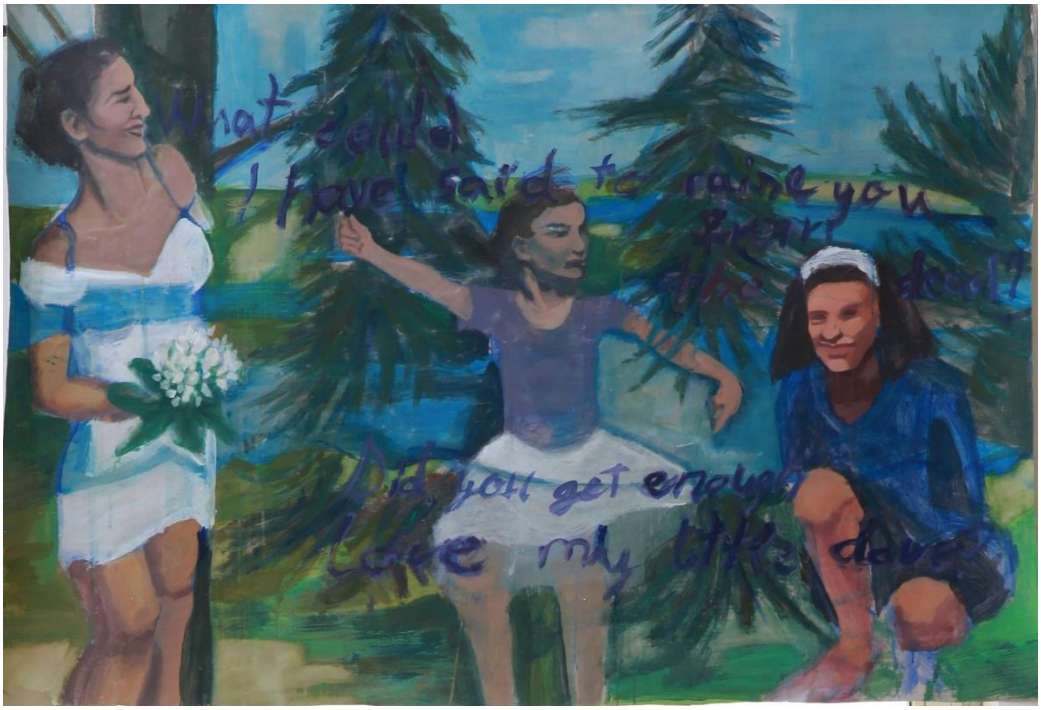
SJEĆANJA

Ključne riječi: foto-albumi/obitelj/kolaž/nostalgija/pejzaž/tekst

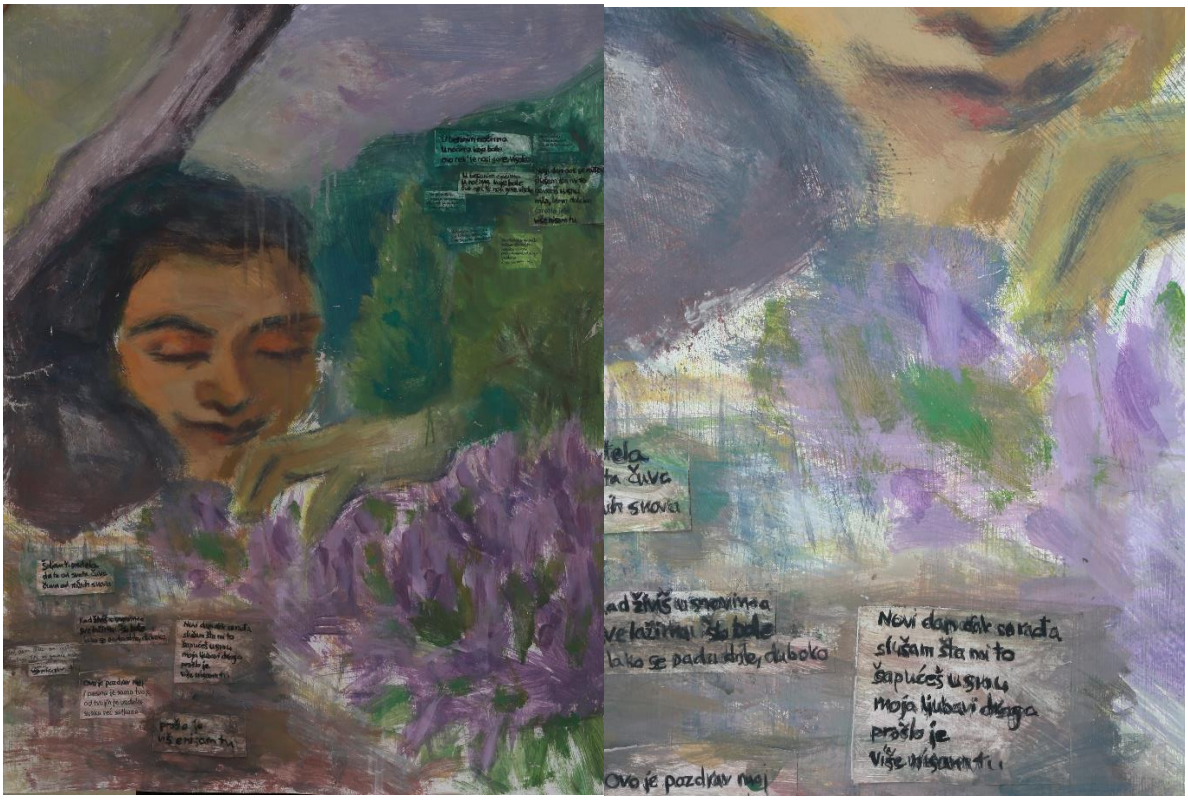
U kojoj mjeri se sjećamo naših dragih uspomena i koliko su one točne? Da li je ono čega se sjećam istinito i jesu li to uopće moja sjećanja? Nekih stvari i događaja sjećamo se samo u fotografijama. U ovoj seriji slika pokušala sam se prisjetiti davnih događaja iz djetinjstva. Inspirirali su me stari foto-albumi koje sam slučajno pronašla i počela ih listati. Uzimajući isječke iz obiteljskih fotografija radila sam kolaže sjećanja, kombinirajući ih s pejzažima. Tekstovi koji su ispisani na slikama došli su prirodno, ili kao misli koje su mi se javljale tijekom slikanja ili kao neke pjesme koje su me podsjećale na motive u slikama. Događaje s fotografija ne pamtim osobno, pošto potječu iz mog ranog djetinjstva da bi ih se sjećala, ali pita li se moje roditelje ili ostale članove obitelji, znali bi o čemu se radi. Zanimalo me kako kao ljudi percipiramo događaje koje smo doživjeli.

Radove bih započinjala s lagano nanesenom skicom, koja u kasnijim radovima sve više izvire i postaje važan dio rada. Zatim bih lagano nanoseći slojeve boje u akrilu, gradila sliku lazurno i slojevito, zbog čega mi je bilo lako stati sa slikanjem kada bih osjetila da je potrebno. Ponekad je slikarski proces uključivao brisanje boje sa spužvom. Kako je za lazurnost akrila potrebno puno vode, boja gotovo kao da je počela „plakati“. Umjesto da sam se odlučila za micanje nekih „pogrešaka“ ili skicoznosti rada rado sam ostavljala te dijelove slike vidljivima. Pejzaži su napravljeni gotovo *cézanneovski* , u plohama i toliko prepoznatljivi koliko je potrebno da bi se raspoznali, dok su figure također prikazane pojednostavljeno. Lazurnim premazima akrila i brisanjem boje nastojala sam naglasiti izblijedjeli osjećaj nečega što je davno zaboravljeno. Nešto što znamo da se dogodilo ali nismo potpuno sigurni kako i kada. U svim radovima prevladava specifična paleta boja, pastelnih i izblijedjelih tonova. Kroz svoje stvaralaštvo pokušavam naći nekakav međuprostor između sna i jave.

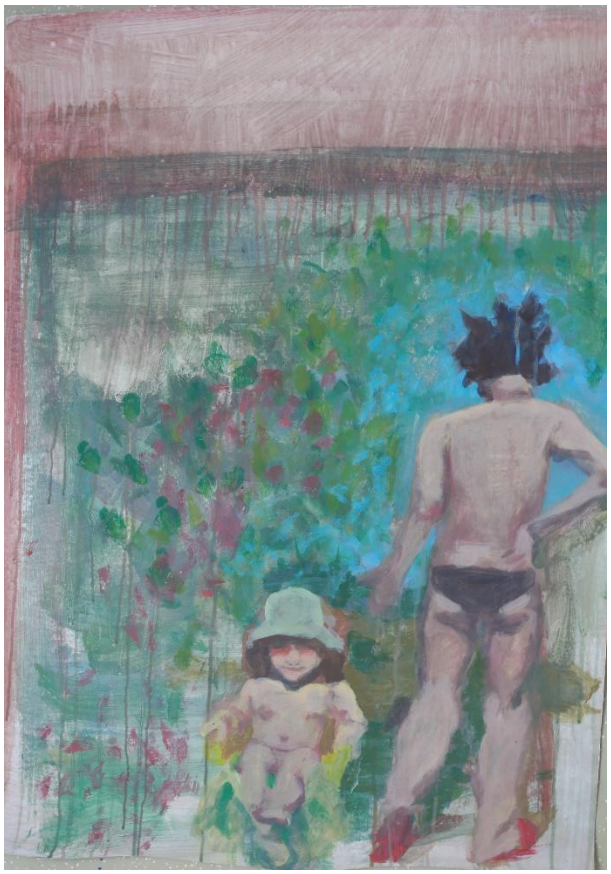
Oduvijek sam bila inspirirana radovima Grupe šestorice autora koji se konstantno u svojim radovima bave tekstom. Slikari kao što su već spomenuti Paul Cézanne, Elizabeth Peyton, Cecily Brown i Gerhard Richter poslužili su mi kao inspirativne vodilje, za fragmentirane slike svoje obitelji i prijatelja te nostalgične i mekane portrete i autoportrete.

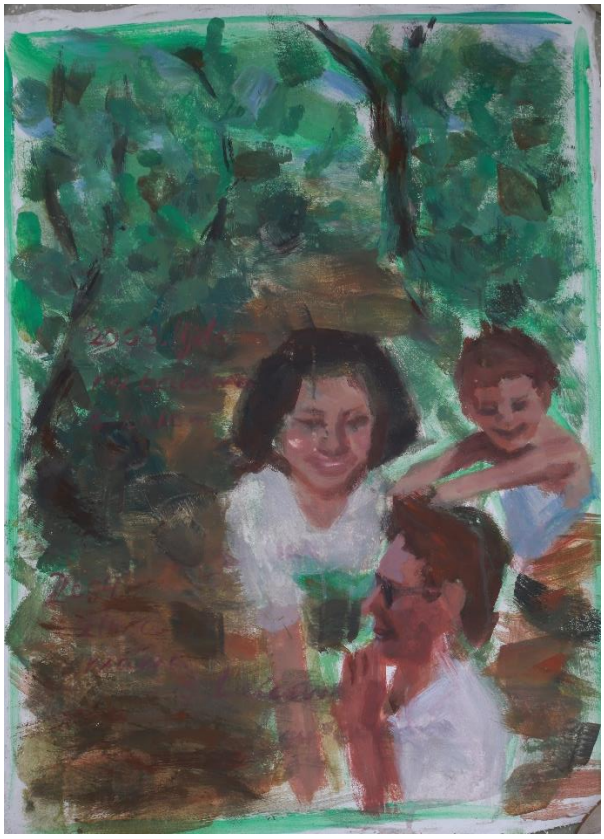
„Sjećanje 5 “, 2021. akril na papiru, 189 x 119 cm

„Sjećanje 1“, 2021., akril na papir

„Sjećanje 3“, 2021., akril na papiru

„Sjećanje 2“, 2021., akril na papiru, 50 × 70cm

NGC 147

Ključne riječi: svemir/život na drugoj planeti/narativnost/nepoznato/eksperiment/

Do kojeg nivoa skulpturalnosti možemo dovesti sam papir? I kako bi izgledao život na drugom planetu? Motiv svemira i drugih planeta sam odabrala zato što me počelo interesirati nedavno slijetanje letjelica bez ljudske posade na Mars.

S druge strane htjela sam napraviti drugačije radove od onog što tražilica ponudi kad upišete „paper sculptures“. Nešto što nije samo slaganje papira origami tehnikom ili obično kaširanje.

Završni rad se sastoji od više različitih radova koje sam radila tokom drugog semestra. Spojila sam više elemenata iz tih radova korištenjem istog materijala, ali na više načina. Igrala sam se sa recikliranjem papira i konstrukcijama od žice. Htjela sam vidjeti koliko alteracija istog ili sličnog materijala mogu izvesti. Korištenje papira za ovaj rad je došlo i od razmišljanja o siluetama, s čim sam se isto bavila ove akademske godine. Kada sam počela sa realizacijom sa samom smjesom za papir, rad je krenuo u drugom smjeru. To se onda razvilo u ideje o tome kako zapravo izgleda tekstura i površina i sam život na tim planetima.

Prvo sam napravila male figurice - „čudovišta“ od žice i papira utopljenog u ljepilo za drvo. Ideja za njih je nastala iz malih skica koje stalno crtam po blokovima za skiciranje, od jednostavne obrisne linije. Nakon toga su nastala dva reljefa na okvirima od prozora s mrežom. Nešto što je trebalo samo poslužiti u procesu stvaranja je postalo dio rada. Smjesa starog papira, drvofiksa i brašna je bila odlična čvrsta podloga za nastavak rada, pa sam počela dodavati smjesu na ravnu površinu kako bi nastao reljef. To me podsjetilo na površinu, ali ne Zemljinu, već neke druge planete i tu se rodila ideja o svemiru kao temi.

Drugi reljef je spoj običnog papira i žice. Pošto mi se svidio izgled mreže okvira, htjela sam da dođe do izražaja, tako da je ostavljena da viri vani.

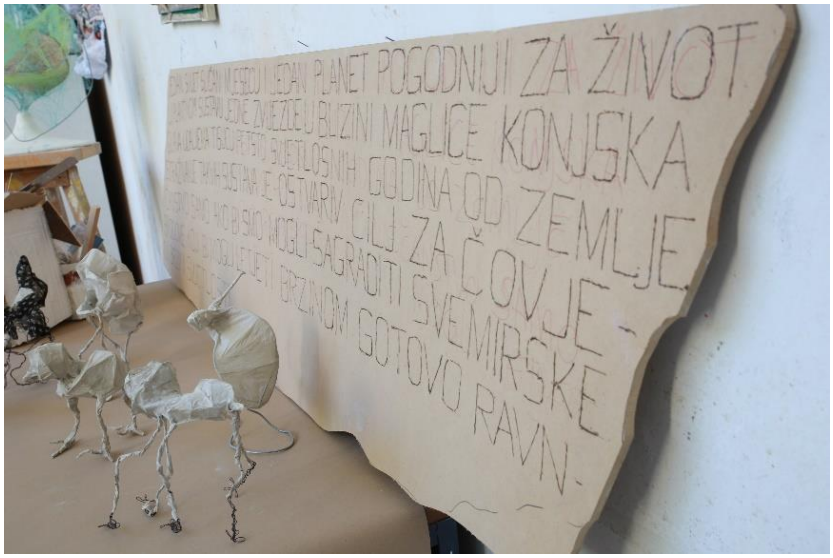
Kao zadnji dio rada, nastala je velika ploča na kojoj je ispisan tekst. Tekst koji je uzet iz knjige „Cosmos“ Carla Sagana i ispisan u drvu pomoću lemilice. Tekst daje dodatnu naraciju radu. Razlog pisanja lemilicom i pomaka od crvene skice teksta je inspiriran hologramima i starim računalima. On zapravo „uokviruje“

cijelu priču – spaja reljefe s čudovištima i daje im značaj, ali ipak ostavlja za slobodnu interpretaciju i za mogući nastavak.

„NGC 147“, 2021., miješana tehnika (drvo, papir, žica)